

Тобто, можна виділити п'ять основних завдань в організації забезпечення фінансовими ресурсами: визначення потреби підприємства у фінансових ресурсах, формування оптимальної структури фінансових ресурсів, ефективне використання фінансових ресурсів, створення умов для досягнення постійної платоспроможності та прибутковості виробничої діяльності, управління фінансовими потоками, забезпечення фінансової рівноваги та стійкості [1, с. 114].

Не дивлячись на позитивний результат досягнутий за останні роки, потрібно продовжувати пошук нових, більш ринкових підходів до організації кредитного забезпечення підприємств олійно-жирової галузі України. Для цього необхідно забезпечити подальше реформування кредитних механізмів (іпотечного кредитування, фінансового лізингу, комерційного кредитування), запровадження нетрадиційних для виробництва видів кредитів (факторинг, форфейтинг).

Для оцінки досягнутого рівня ефективності використання фінансових ресурсів олійно-жирових підприємств продовжують використовувати два критерії: ступінь виконання планових показників і темпи росту до досягнутого рівня в минулому періоді. Прийнято вважати, що чим вищий ступінь виконання завдання, чим вищий темп росту показників, тим краще працює підприємство, тим ефективніше використовуються його фінансові ресурси та можливості. Але оскільки на

результати діяльності підприємств олійно-жирової галузі суттєво впливають незалежні від підприємств чинники (природно-кліматичні умови, державне регулювання тощо), а завдання і плани встановлюються із розрахунку очікуваних обсягів продаж при нормальних умовах функціонування, а через відсутність можливості продаж підприємство може не повністю використовувати свої наявні потужності, то ступінь виконання плану і темпи росту

показників не можуть слугувати критеріями оцінки ефективності використання фінансових ресурсів.

Застосування прогресивної системи показників і критеріїв потрібно не лише для того, щоб виміряти ефективність використання фінансових ресурсів, але, варто відмітити, що це створює умови для подальшого удосконалення фінансового механізму на олійно-жировому підприємстві. Найвагомим заходом, який всебічно впливає на формування системи цільових показників ефективності використання фінансових ресурсів є планування. В Україні, як і в інших країнах СНД, планування почали активно замінювати прогнозуванням, тобто встановлювати показники-орієнтири, необов'язкові для виконання. Поряд з процесом прогнозування застосовується індикативне планування, тобто система необов'язкових для підприємства в ринкових умовах рекомендацій, а також взаємозв'язаних засобів непрямого впливу: норм і нормативів, податків і податкових пільг, бюджетних асигнувань і дотацій, кредитів і кредитних пільг, цін, квот, ліцензій, цінних паперів тощо [2, с. 110].

Світовий досвід розвинених країн підтверджує тезу про те, що планування можна замінити прогнозуванням лише в умовах країни, в якій успішно функціонує економіка і загальний економічний стан стабільний. Якщо економіка в кризі, з якої необхідно вийти, то одним із головних шляхів є застосування планування. Зарубіжні економісти вважають, що розробка як короткострокових, так і довгострокових планів є одним із умов ефективної діяльності підприємств. З переходом на якісно інший рівень фінансового планування підприємство розширює внутрішні можливості накопичень для модернізації виробництва, стає привабливішим для сторонніх інвесторів. Така система планування дозволяє забезпечити синхронність прийняття рішень у сфері управління фінансовими ресурсами у взаємозв'язку зі стратегічними цілями підприємства та з урахуванням динаміки оподаткування.

Література

1. Ванькович Д. В. Удосконалення механізму реорганізації управління фінансовими ресурсами підприємств / Д. В. Ванькович // *Фінанси України*. – 2010. – № 9. – С. 112-117.
2. Казакова В. І. Концептуальні основи управління фінансовими ресурсами підприємств / В. І. Казакова // *Економіка АПК*. – 2011. – № 1. – С. 109-113.

УДК 336.278

СУЧАСНИЙ СТАН БОРГОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Поліщук В. – ст. 5 курсу, гр. Фвнм-11

Науковий керівник – к.е.н., доцент Мацедонська Н. В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Державний борг, як результат руху позикового капіталу в системі державного кредиту, сьогодні став постійною, іманентною складовою державних фінансів і важливим інструментом системи макроекономічного регулювання. Сучасний розвиток української економіки відбувається у складних, неординарних умовах кризи державних фінансів і грошово-кредитної системи, значного послаблення фінансової стійкості та рівноваги. В останні роки в Україні використання залучених фінансових ресурсів на поточні видатки

бюджету призвели до загрозливого зростання державного боргу і витрат на його обслуговування. Усе це трансформувало державний борг у вагомий чинник ризику для макрофінансової стабільності і подальшого розвитку країни.

Останнім часом в Україні суттєво зростає обсяг державного боргу – як внутрішнього, так і зовнішнього, що в першу чергу обумовлено формуванням суттєвого дефіциту державного бюджету. Станом на 31.12.2015 року державний борг

України становить 1571765,64 млн. грн., що становить у 2,5 рази більше у порівнянні з 2013 роком. Державний зовнішній борг становить 825859,59 млн. грн. або 34409,86 млн. дол. США. Державний внутрішній борг становить 508001,12 млн. грн. або 21166,13 млн. дол. США [1].

Наразі стан державних фінансів та рівень платоспроможності держави як позичальника значною мірою залежить від злагодженого процесу управління державним боргом, який останнім часом носить ситуативний характер без проведення поглибленого перспективного аналізу та узгодження інтересів всіх учасників даного процесу.

Структура торгів на фондовому ринку України свідчить про те, що з 2010 року виникають зміни в структурі, а саме з ринку пайових фінансових інструментів в бік ринку боргових фінансових інструментів. Простежується така тенденція, як збільшення частки облігацій внутрішньої державної позики, тобто фондовий ринок фактично зосереджений на обслуговуванні боргових державних цінних паперів. Наразі знижується рівень боргової безпеки України, оскільки отримані кошти від операцій з державними борговими цінними паперами направлені виключно на вирішення проблем дефіциту державного бюджету.

Основними напрямками вдосконалення боргової безпеки країни є напрями зменшення ризиків за допомогою розроблення стратегії державних запозичень. Моделювання стратегій державних запозичень повинне включати:

-ефективне використання залучених коштів, зокрема для збільшення виробничих потужностей не лише для внутрішнього споживання, а й для збільшення обсягу експорту. Не дивлячись на суворі вимоги МВФ, уряд країни має шукати найбільш ефективні напрями використання зовнішніх запозичень, які разом з економічними реформами дали б значне зростання ВВП та експортно-орієнтованої його складової;

-застосування заходів спрямованих на зменшення дефіциту бюджету, зокрема скорочення видатків

бюджету і збільшення доходної частини. Зміна бюджетного дефіциту є одним із факторів, що впливають на динаміку державного боргу з певним часовим лагом, тому зазначений зв'язок необхідно враховувати при визначенні граничного розміру цих показників на наступні періоди;

-формування різних співвідношень обсягів внутрішніх і зовнішніх запозичень. Таке співвідношення (через вплив на зміни у сумі та частці боргу в іноземній валюті) визначає рівень валютних ризиків, з одного боку, але у разі дешевших зовнішніх запозичень має своїм результатом, за інших рівних умов, менший рівень витрат;

-формування різних співвідношень обсягів запозичень під фіксовані і під плаваючі процентні ставки. Відсутність залучення коштів під плаваючі процентні ставки сприяє зменшенню обсягу і частки боргу з плаваючими ставками, через що зменшуються процентні ризики. Однак, з іншого боку, запозичення під фіксовані ставки передбачатимуть, за інших рівних умов, вищі витрати на обслуговування державного боргу;

-зменшення ризику пов'язаного з наданням державних гарантій на отримання позик за умов використання коштів у високоефективні інвестиційні проекти, які матимуть мінімальні терміни окупності [2, с.338].

На сьогодні в Україні досягнуто пікове навантаження щодо обслуговування чи погашення боргу, яке ускладнює визначення оптимальних джерел покриття зобов'язань і створює ризики можливої боргової кризи, дефолту. Це об'єктивно зумовлює необхідність урахування боргових ризиків не лише на всіх стадіях бюджетного процесу, а й під час проведення прозорої та виваженої бюджетно-податкової політики як дієвого інструменту соціально-економічного розвитку й забезпечення фінансової стійкості держави, оскільки саме боргові ризики належать до основних чинників та загроз, що впливають на можливість бюджетної сфери забезпечити платоспроможність держави й ефективно використовувати бюджетні кошти в процесі виконання її функцій.

Література

1. Інформаційна довідка щодо державного та гарантованого державою боргу України [Електронний ресурс].–Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article/main?art_id=385720&cat_id=365898
2. Павловська Є. О. Теоретичні аспекти впливу державного боргу на економічне зростання / Є. О. Павловська // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : збірник наукових праць. - Суми : «УАБС НБУ», 2013.- Вип. 37. - С.335–343.

УДК 351.82

РОЛЬ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ У РЕФОРМУВАННІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Сологуб О.– ст. 5 курсу, гр. Фвнс-11

Науковий керівник – к.е.н., доцент Мацедонська Н.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

У сучасних умовах обмеженості фінансових можливостей країни та необхідності інституціалізації нових економічних взаємовідносин держави в особі податкових органів і господарюючих суб'єктів зростає роль податкового контролю як важливого елемента процесу реформування системи адміністрування податків в Україні.

Ефективний податковий контроль - важлива складова функціонування податкової системи в економічному та соціальному контексті. Необхідність забезпечення фінансових потреб держави має базуватись на засадах формування максимально зручних і необтяжливих умов оподаткування бізнесу, у тому числі за рахунок подолання нерівномірного